

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8Saz/2/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7022200584
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kotora
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7022200584.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach, sudcom JUDr. Marekom Kotorom, v právnej veci žalobcu: O. C., nar. XX.XX.XXXX, štátna príslušnosť O. G., toho času bytom na adrese Y. A. W. V. F., X.. G.. D. Č.. XXX/X, O., zákonný zástupca žalobcu: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stropkov, pracovisko Medzilaborce, Dobrianskeho 89, 068 01 Medzilaborce, splnomocnený zástupca žalobcu: Centrum právnej pomoci, Kancelária Košice, Murgašova 3, 040 41 Košice, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Migračný úrad, Pivonková ul. č. 6, 812 72 Bratislava, o správnej žalobe vo veci azylu zo dňa 25.10.2022, o preskúmanie rozhodnutia žalovaného ČAS: MU-PO-137-15/2022-Ž zo dňa 09.09.2022, takto

rozhodol:

I./ Správnu žalobu **z a m i e t a.**

II./ Účastníkom konania nárok na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a.**

odôvodnenie:

1. V správnej žalobe zo dňa 25.10.2022 žalobca uviedol, že žalovaný rozhodnutím ČAS: MU-PO-137-15/2022-Ž zo dňa 09.09.2022 rozhodol v zmysle zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o azyle“, resp. „ZoA“) tak, že žalobcovi vo výroku:

1. podľa § 13 ods. 1 písm. a) zákona o azyle neudelil azyl,
2. podľa § 13c ods. 1 písm. a) a § 20 ods. 4 zákona o azyle neposkytol doplnkovú ochranu,
3. podľa § 13 ods. 1 písm. b) a § 20 ods. 5 zákona o azyle neudelil azyl na účel zlúčenia rodiny,
4. podľa § 13c ods. 1 písm. b) a § 20 ods. 5 zákona o azyle neposkytol doplnkovú ochranu na účel zlúčenia rodiny.

2. S napadnutým rozhodnutím žalovaného - s jeho výrokmi 1. a 2. nesúhlasil a žiadal, aby súd zrušil napadnuté rozhodnutie vo výroku 1. a 2 a priznal žalobcovi náhradu trov konania. Mal za to, že žalovaný na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil.

Uviedol, že o udelenie azylu alebo o poskytnutie doplnkovej ochrany na území Slovenskej republiky (ďalej „SR“) žiadal z dôvodu obavy o svoj život zo strany zločineckej skupiny, ktorá sa zaoberá drogovou trestnou činnosťou a ktorá zabila aj jeho 12-ročného brata. Žalobcov otec pracoval pre marockú mafiu Mokro, ktorá pôsobí nielen v Maroku, ale aj v Holandsku. Po zmiznutí žalobcovho otca dostával žalobca výhražné listy s označením, že „na rade je on“. Žalobca sa v tejto veci obrátil na políciu, avšak tá mu povedala, že si zrejme iba niekto robí žarty. V roku 2020 zmizol žalobcov otec a doposiaľ o ňom nič nevedia. Ani vraždu brata žalobcu polícia pravdepodobne nevyšetrila, hoci prípad zdokumentovala. Výsledok nepoznajú. Okrem týchto problémov zažíval žalobca aj domáce násilie, ktorého sa na ňom dopúšťala jeho nevlastná matka. Fyzicky ho týrala a hrubo s ním zaobchádzala.

3. Zástupca žalobcu zdôraznil, že v prejednávanej veci ide o maloletého žiadateľa o azyl bez sprievodu rodičov, ktorý má obavy o svoj život pred zločineckou skupinou Mokro, ktorej členom bol jeho otec. V krajine pôvodu zmizol jeho otec, biologická matka umrela ešte v jeho útlom veku a nevlastná matka žalobcu sa voči nemu dopúšťala domáceho násillia, pričom aj nevlastný brat žalobcu zomrel násilnou smrťou. Pred svojím odchodom, než sa mu podarilo zabezpečiť si cestu, dostával výhražné listy. Skutočnosti uvádzané žalobcom odrážajú reálne praktiky a zodpovedajú informáciám o činnosti marockých zločineckých skupín, ktoré prenikli až na územie Európy a potvrdzujú to aj správy zadovážené v konaní samotným žalovaným. Zložky mafie Mokro majú rovnako prepojenie v najvyšších politických a administratívnych kruhoch Maroka. Nemožno jej vplyv vôbec podceňovať, o čom svedčí aj skutočnosť, že holandský premiér bol uvedený pod policajnú ochranu pre obavy z ohrozenia zo strany práve tejto organizovanej skupiny, pričom sa tak stalo po vražde investigatívneho novinára. V prípade návratu žalobcu do krajiny pôvodu preto môže byť reálne ohrozená jeho osobná bezpečnosť, a to aj s ohľadom na skutočnosti, ktoré sa udiali v rodine žalobcu, o ktorých vypovedal pred žalovaným. Vnútroštátna ochrana zo strany marockých orgánov nie je dostatočná, nakoľko väzby zločineckých sietí siahajú aj do jej radov.

4. Rovnako poukázal na to, že princíp najlepšieho záujmu dieťaťa vyžaduje, aby bola ujma hroziaca maloletému žiadateľovi o azyl, dieťaťu, posudzovaná z pohľadu dieťaťa. Deťom sú priznané viaceré špecifické práva zakotvené v Dohovore o právach dieťaťa ktoré uznávajú ich mladý vek a odkázanosť a sú základom pre ich ochranu, rozvoj a prežitie. Ujmu utrpenú dieťaťom je potrebné vyhodnotiť z pohľadu jej celkového dopadu na dieťa a neprikladať prvky dôležitosti iba určitých porušeniam práv, respektíve požadovať splnenie kritérií, ktoré sa kladú na dospelého žiadateľa o azyl. Dieťa má právo na svoj ďalší rozvoj a psychologická ujma je obzvlášť relevantný faktor, ktorý musí byť zohľadnený a posúdený v konaní o azyle maloletého žiadateľa. U detí je oveľa viac pravdepodobné, že budú vystresované nepríjemnými situáciami a že nimi budú emočne poznačené. Spomienky a traumatizujúce zážitky môžu u dieťaťa zostať dlhodobo. Maloletý bez biologickej matky, ktorého otec je nezvestný, nebude schopný ochrániť sa tak, ako dospelý a preto má právo na vyššiu mieru ochrany a ďalší rozvoj. Z toho dôvodu nesúhlasil s napadnutým rozhodnutím o neudelení azylu žalobcovi, pretože žalobca splnil zákonné podmienky v zmysle § 9 zákona o azyle pre udelenie azylu s prihliadnutím na jeho špecifické postavenie popisované vyššie a žalovaný preto vec nesprávne právne posúdil.

5. Žalovaný sa zároveň nedostatočne zaoberal skutočnosťami ohľadom domáceho násillia, ktorého obeťou sa žalobca stal a ktorého sa na ňom dopúšťala jeho nevlastná matka, hoci šlo podľa jeho popisu o závažné konanie nesúce prvky až trestnoprávneho konania. Domáce násillie vyhodnotil žalovaný ako „hádky a potýčky osobného charakteru“, ktoré nepramenili z dôvodov uvedených v § 8 zákona o azyle. Ak by aj toto konanie nevlastnej matky žalobcu nemalo rasový, náboženský, či politický podklad, nič by to nemenilo na tom, že sa jedná o tak závažné konanie namierené voči maloletému, ktoré ho oprávňuje na medzinárodnú ochranu z humanitných dôvodov ako traumatizovanej osoby, respektíve ako obeť fyzického, či psychického násillia.

Dôvodová správa k zákonu o azyle, Nariadenia ministra vnútra SR č. 34 z 21.02.2014 o postupe migračného úradu pri vykonávaní zákona o azyle, ako aj samotný žalovaný spomína možnosť udeliť azyl z humanitných dôvodov neúspešným žiadateľom o azyl z radov traumatizovaných osôb, ktorých návrat do krajiny pôvodu by mohol predstavovať značné fyzické, či psychické útrapy, prípadne až smrť. Možno teda dôvodne považovať žalobcove obavy o svoj život a bezpečnosť v prípade jeho návratu za opodstatnené a žalobca by mal byť považovaný za traumatizovanú osobu, u ktorej sú dané humanitné dôvody na to, aby mu bol udelený azyl v zmysle § 9 zákona o azyle. V zmysle záverov kasačného súdu, uvedených v rozsudkoch sp. zn. 1SŽa/12/2010 a sp. zn. 8SŽa/7/2008, je žalovaný povinný pri zvažovaní aplikácie § 9 zákona o azyle brať do úvahy celkový rámec medzinárodnej ochrany ľudských práv a prihliadnúť na medzinárodné nástroje ochrany práv osôb v osobitnom postavení, napr. detí, žien, obetí obchodovania a pod.. Otázka možnosti udeliť azyl z humanitných dôvodov je najcitlivejšia práve v prípade osôb, v tzv. zraniteľnom postavení, čo je aj prípad žalobcu, ako dieťaťa. Mal za to, že uviedol skutočnosti relevantné pre priznanie medzinárodnej ochrany, pričom oprávnenosť a odôvodnenosť jeho obáv bola v konaní náležite preukázaná. Najvyšší súd SR vo svojej judikatúre opätovne zdôrazňuje špecifikum azylového konania, a to zásadu, že pri splnení podmienok sa uplatňuje pravidlo „v prípade pochybností v prospech žiadateľa o medzinárodnú ochranu - benefit of doubt“. V prípade žalobcu sú teda dané dôvody na to, aby mu bol udelený azyl z humanitných dôvodov v zmysle § 9 zákona o azyle

vzhľadom na skutočnosti uvedené vyššie. Dieťa má právo na svoj ďalší rozvoj a psychologická ujma je obzvlášť relevantný faktor, ktorý musí byť zohľadnený a posúdený v konaní o azyle maloletého žiadateľa.

6. Žalovaný vo svojom vyjadrení zo dňa 14.11.2022 navrhol správnu žalobu zamietnuť. Uvedol, že po nelegálnom príchode žalobcu na územie SR tento bol zadržaný príslušníkmi polície a nakoľko išlo o maloletú osobu, bol mu uznesením Okresného súdu v Humennom dňa 08.02.2022 sp. zn.: 8P/5/2022-10 ustanovený poručník z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Stropkove /pracovisko Medzilaborce/. Ten v jeho mene dňa 17.03.2022 požiadal pred pracovníkmi Oddelenia azylu Policajného zboru v Humennom o udelenie azylu z dôvodu obavy o jeho život pred osobami, ktoré pôsobia ako mafiánsky spolok v krajine jeho pôvodu.

7. Dňa 03.05.2022 bol s ním vykonaný vstupný pohovor. Z jeho výpovede vyplynulo, že po skončení štúdia /po prvom ročníku/ na gymnáziu nikde nepracoval, živil ho jeho otec. Kvôli problémom jeho otca so zločineckou skupinou MOKRO, zaoberajúcej sa predajom drog /ten rodinu náhle opustil a jeho miesto pobytu nebolo žalobcovi známe/, musel krajinu pôvodu opustiť a odcestovať do Európy. Následne 21.10.2021 odletel legálne na svoj cestovný pas z Maroka do Istanbulu. Ďalej pokračoval smerom do Grécka, kde na hranici sa zbavil svojho cestovného pasu. Z Grécka sa mu na tretí pokus podarilo dostať do Albánska, následne do Čiernej Hory, Srbska, Maďarska. Kamiónom sa nelegálne dostal na územie SR, kde ho zadržala polícia. Ďalej uviedol, že v krajine pôvodu nebol členom žiadnej politickej strany, či hnutia, nikdy nebol trestne stíhaný, problémy s políciou, armádou alebo inými štátnymi, resp. neštátnymi subjektmi, nemal. Aj keď počas azylového konania poukázal na zavraždenie jeho nevlastného brata, s matkou ktorého mal nehody, objektívne nebolo preukázané, že by dôvody jeho prenasledovania vychádzali z ustanovenia § 8 zákona o azyle, t.j. z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania alebo uplatňovania politických názorov, práv a slobôd alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine. Treba poznamenať, že udelenie azylu je objektívne viazané na prítomnosť prenasledovania, ako skutočnosti uvedenej v ustanovení § 2 písm. d) zákona o azyle, čo však v jeho prípade preukázané nebolo.

8. Mal za to, že postupoval pri rozhodovaní o udelení, respektíve o neudelení azylu alebo poskytnutí doplnkovej ochrany, vecne správne, pričom vychádzal najmä z jeho výpovede a zo všeobecne zistených objektívnych skutočností. Podľa jeho názoru nedošlo v tomto smere v správnom konaní k žiadnemu pochybeniu, nakoľko žalobcovi, ako aj jeho právnenému zástupcovi, bolo umožnené, aby uviedli všetko, čo považujú za dôvody, na základe ktorých žalobca žiada o udelenie azylu na území SR, o čom bol žalobca aj riadne poučený. Počas azylového konania sa žalobcovi hodnoverným spôsobom nepodarilo preukázať opodstatnenú obavu z perzekúcie v jeho domovskej krajine tak, ako to vyplýva z § 8 zákona o azyle.

9. Dodal, že proti žalobcovi nebolo v krajine pôvodu vedené trestné konanie, nemal žiadne problémy so štátnymi orgánmi, nebol vystavený mučeniu, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu. Z dôvodov, ktoré opísal, vyplýva, že nespĺnil žiadnu z podmienok na udelenie azylu v SR, ktoré sú uvedené v § 8 a § 10 zákona o azyle. Pri posudzovaní žiadosti o azyl je potrebné vychádzať z právnej úpravy vymedzujúcej pojem utečenca v podmienkach SR. Ide hlavne o zákon o azyle a Ženevský dohovor o právnom postavení utečencov z roku 1951. Správny orgán však zistil, že žiadateľ nespĺnil primárny predpoklad na udelenie azylu a v jeho prípade sa nepreukázala opodstatnenosť obáv z prenasledovania tak, ako to upravuje zákon o azyle a Ženevský dohovor z roku 1951, ktoré sú v oblasti azylu pre Slovenskú republiku záväzné. Napadnuté rozhodnutie, vzhľadom na uvedené dôvody, považoval za zákonné a správne.

10. Pokiaľ sa týka možnosti poskytnúť žalobcovi doplnkovú ochranu uviedol, že z jeho výpovede vyplýva, že v prípade návratu do krajiny pôvodu mu nehrozí vážne bezprávie v podobe uloženia trestu smrti alebo jeho výkonu, pretože tam nevykonával takú činnosť, za ktorú by mu takéto sankcie hrozili. Tak isto žalovaný dospel k záveru, že v krajine pôvodu by mu nehrozilo vážne bezprávie v podobe mučenia alebo neľudského zaobchádzania alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestu z dôvodu jeho žiadosti o medzinárodnú ochranu na území SR. Vzhľadom na to, že v Maroku v súčasnosti neprebíha žiadny vnútorný, či medzinárodný ozbrojený konflikt, žalovaný vylúčil aj reálnu hrozbu vážneho a individuálneho ohrozenia života alebo nedotknuteľnosti osoby, z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu. Z dôvodov, ktoré sú podrobne rozvedené v odôvodnení

napadnutého rozhodnutia, dospel k názoru, že žalobca nespĺňa podmienky na poskytnutie doplnkovej ochrany.

11. K námietke neudelenia azylu z humanitných dôvodov podľa § 9 zákona o azyle považoval za potrebné uviesť, že na udelenie azylu z humanitných dôvodov podľa zákona o azyle žalobca nemá právny nárok, nakoľko ministerstvo môže udeliť azyl z humanitných dôvodov, aj keď sa v konaní nezistia dôvody podľa § 8, § 10, § 13a a § 13b. To, či migračný úrad udelí, respektíve neudelí azyl, z tohto dôvodu závisí iba od uváženia správneho orgánu. Dával do pozornosti rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Sžak/9/2020 zo dňa 27.10.2020. Mal za to, že prípad žalobcu nespadá pod žiaden z prípadov humanitných dôvodov a azyl žalobcovi podľa § 9 zákona o azyle nakoniec neudelil. Poznamenal, že žalovaný pri použití voľnej úvahy postupoval tak, aby bola zachovaná právna istota a predvídateľnosť jeho postupu.

12. Žalovaný rozhodnutím ČAS: MU-PO-137-15/2022-Ž zo dňa 09.09.2022 rozhodol v zmysle zákona o azyle tak, že žalobcovi vo výroku:

1. podľa § 13 ods. 1 písm. a) zákona o azyle neudeluje azyl,
2. podľa § 13c ods. 1 písm. a) a § 20 ods. 4 zákona o azyle neposkytuje doplnkovú ochranu,
3. podľa § 13 ods. 1 písm. b) a § 20 ods. 5 zákona o azyle neudeluje azyl na účel zlúčenia rodiny,
4. podľa § 13c ods. 1 písm. b) a § 20 ods. 5 zákona o azyle neposkytuje doplnkovú ochranu na účel zlúčenia rodiny.

13. V odôvodnení uviedol, že po nelegálnom príchode žalobcu na územie SR bol mu uznesením Okresného súdu v Humennom dňa 08.02.2022 sp. zn.: 8P/5/2022-10 ustanovený poručník z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Stropkove (pracovisko Medzilaborce), ktorý v jeho mene dňa 17.03.2022 požiadal pred pracovníkmi Oddelenia azylu Policajného zboru v Humennom o udelenie azylu z dôvodu obavy o jeho život pred osobami, ktoré pôsobia ako mafiánsky spolok v krajine jeho pôvodu.

14. Dňa 03.05.2022 bol s ním vykonaný vstupný pohovor, počas ktorého uviedol, že v Maroku nebol členom žiadnej oficiálnej politickej strany, ani hnutia, nikdy tam nebol trestne stíhaný a osobne tam nemal nikdy žiadne problémy s políciou, armádou, ani inými štátnymi, či neštátnymi subjektmi. Dôvod odchodu z Maroka ozrejmil skutočnosťou, že jeho otec bol členom zločineckej skupiny MOKRO, ktorá sa zaoberala predajom drog. Otec však túto skupinu okradol, keď si svojvoľne prisvojil ich tovar a aj peniaze, náhle rodinu opustil a odišiel na neznáme miesto. Následne, asi mesiac po jeho odchode, niekto dobodol a zabil jeho nevlastného brata, pričom uvedený násilný akt považoval za dôsledok konania svojho otca a odplatu zločineckej skupiny. Uistovala ho v tom aj skutočnosť, že následne dostal viacero výhražných listov, v ktorých bola jeho fotka s červeným textom „teraz si na rade ty“. Vtedy si uvedomil vážnosť situácie a rozhodol sa ju vyriešiť odchodom z Maroka. K svojmu odchodu z krajiny pôvodu tiež uviedol, že tento bol ovplyvnený aj jeho negatívnym vzťahom k nevlastnej matke, ktorá bola psychicky labilná a mal s ňou viacero konfliktov. Keďže už viac s ňou nechcel žiť v spoločnej domácnosti a zároveň sa obával možnej realizácie vyhrážok zločineckej skupiny MOKRO, rozhodol sa urýchlene krajinu pôvodu opustiť a vycestovať do Európy. Iné dôvody svojej žiadosti neuviedol.

15. Ohľadne svojho cesty uviedol, že dňa 21.10.2021 odletel legálne na svoj cestovný pas z Maroka do Istanbulu. Ďalej pokračoval smerom do Grécka, kde na hranici sa zbavil svojho cestovného pasu. Z Grécka sa mu na tretí pokus podarilo dostať do Albánska, následne do Čiernej Hory, Srbska, Maďarska. Kamiónom sa nelegálne dostal na územie SR, kde ho zadržala polícia.

16. K neudeleniu azylu podľa § 13 ods. 1 písm. a) zákona o azyle uviedol, že azyl je špecifickým právnym inštitútom, na základe ktorého sa poskytne adekvátne ochrana len tej fyzickej osobe, ktorá spĺňa zákonom stanovené podmienky. V danom prípade sa jedná o osobu, ktorá má kvôli svojmu presvedčeniu opodstatnené obavy pred reálne prebiehajúcou perzekúciou, a to buď zo strany štátu alebo neštátnych pôvodcov. Udelenie azylu je objektívne viazané na prítomnosť prenasledovania, ako skutočnosti, uvedenej v § 2 písm. d) zákona o azyle, ktorý zároveň v § 2 písm. e) ZoA špecifikuje pôvodcov prenasledovania alebo vážneho bezprávia.

17. Pre priznanie azylu musí byť objektívne preukázané, že dôvody prenasledovania vychádzajú z § 8 zákona o azyle, teda z obáv z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania alebo uplatňovania politických názorov, práv a slobôd alebo príslušnosti

k určitej sociálnej skupine. V jeho prípade konanie, ktoré by predstavovalo prenasledovanie tak, ako ho predpokladá zákon o azyle, objektívne preukázané nebolo. V priebehu konania síce poukázal na vraždu nevlastného brata a vyhrážky, ohrozujúce jeho bezpečnosť, avšak k uvedenému je potrebné uviesť, že tieto skutočnosti žiadnym spôsobom nesúviseli s jeho rasou, národnosťou, náboženským alebo politickým presvedčením. K ohrozeniu jeho bezpečnosti je potrebné uviesť, že medzi vraždou nevlastného brata a jeho odchodom z krajiny pôvodu uplynulo cca 1,5 roka a za túto dobu, napriek vyhrážkam, žiadne osobné útoky voči nemu neboli zaznamenané. Sám svojou výpoveďou potvrdil, že v súvislosti s vraždou a vyhrážkami do kontaktu s členmi spomínanej zločineckej skupiny nikdy neprišiel a nemal ani žiadne problémy so štátnymi, či neštátnymi orgánmi.

18. Napriek tejto skutočnosti žalovaný, za účelom analýzy jeho výpovede ohľadom ohrozenia jeho bezpečnosti, vykonal dokazovanie a za tým účelom si zaistil aj informácie, ktoré sú obsahom spisového materiálu. Z nich je zrejmé, že v Maroku zločinecká organizácia s názvom MOKRO reálne pôsobí. Táto skupina však nemá znak organizácie v štýle mafie, nakoľko neexistujú žiadne dôkazy o existencii skupín mafiánskeho typu v krajine, ale fungujú skôr ako zločinecké siete, zapojené do bežných zločinov, ako aj do predaja nelegálnych návykových látok. Ak menovaný mal skutočne problém s členmi skupiny MOKRO, v danom prípade sa jednalo o problémy so súkromnými osobami, ktoré nemali priamu súvislosť s jeho rasou, národnosťou, náboženským alebo politickým presvedčením a preto nezakladá relevantný dôvod na udelenie azylu.

19. V prípade vraždy nevlastného brata a tiež vyhrážok voči jeho osobe mal menovaný možnosť domáhať sa ochrany prostredníctvom polície, čo aj využil. V jeho prípade polícia zahájila šetrenie a napriek tomu, že do jeho odchodu z Maroka páchatel'ov neodhalila, nebolo objektívne preukázané, že by mu zo strany štátnych orgánov bolo odopreté právo domáhať sa ochrany svojich práv. Marocká ústava zaručuje svojim občanom dodržiavanie všetkých základných ľudských práv, vrátane práva na osobnú slobodu a bezpečnosť, pričom neexistujú žiadne informácie o tom, že by tieto práva neboli v praxi dodržiavané.

20. Poukázal na Výročnú správu marockého Generálneho riaditeľstva pre národnú bezpečnosť z roku 2020 a prieskum Haagskeho inštitútu pre inovácie práva a konštatoval, že Maročania často považujú súdy a políciu za najužitočnejšiu cestu k spravodlivosti, ktorú nasledovali. Keďže je Maroko demokratickou krajinou, kde sú dodržiavané všetky základné demokratické práva, viaceré členské štáty EÚ zaradili túto krajinu na zoznam bezpečných krajín pôvodu. Medzinárodné právo a právo Európskej únie považujú krajinu za bezpečnú, keď je v nej demokratický systém a existujúca v nej účinná vnútroštátna ochrana pred prenasledovaním, mučením alebo neľudským, či ponižujúcim zaobchádzaním. Získané informácie, ako aj konanie menovaného, nasvedčujú tomu, že v Maroku mal dostupnú vnútroštátnu ochranu a kvôli problémom so zločineckou skupinou MOKRO nebol nútený krajinu pôvodu opustiť.

21. Dodal, že v konaní vyhodnotil a posúdil aj jeho výpoveď ohľadom jeho problémov s nevlastnou matkou, pričom dospel k záveru, že hádky a potýčky s ňou boli taktiež osobného charakteru a nepramenili z dôvodov, ktoré sú uvedené v § 8 zákona o azyle. V tejto súvislosti poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1SžA/26/2014 zo dňa 23.09.2014.

22. Za dôležité považoval poukázať aj na skutočnosť, že po tom, ako sa menovaný bez problémov a legálne na svoj vlastný pas, ktorý si tiež bez problémov vybavil, dopravil do Turecka, prípadne Grécka, ktoré boli pre neho prvými bezpečnými krajinami, do ktorých vstúpil, tak napriek svojim obavám, ako o nich na migračnom úrade vypovedal, nepožiadal tam o azyl a ani o tom neuvažoval. Taktiež je veľmi dôležité uviesť, že menovaný sa sám priznal, že na hraniciach Turecka s Gréckom úmyselne zahodil svoj cestovný pas, aby ho grécka polícia nevrátila do Maroka a že o azyl tam tiež účelovo nepožiadal, aby ho taktiež nevrátili do krajiny pôvodu. Napokon treba dodať, že menovaný má v Maroku ešte dvoch nevlastných súrodencov, deda, strýka a nevlastnú mamu, s ktorými je v kontakte a ktorí podľa jeho vlastných slov, nemajú s nikým žiadne problémy, nikto sa im nevyhrážal a sú v poriadku. Preto konštatoval, že v prípade menovaného neboli preukázané také objektívne skutočnosti, na základe ktorých by bol nútený krajinu pôvodu opustiť.

23. Na základe komplexného posúdenia žiadosti menovaného a všetkých relevantných informácií dospel k záveru, že krajinu pôvodu opustil bez toho, že by tam bol prenasledovaný z rasových, národnostných

alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo za uplatňovanie politických práv a slobôd tak, ako je to uvedené v § 8 zákona o azyle. Na základe uvedenej skutočnosti považoval dôvody jeho žiadosti tak, ako ich v konaní uviedol, za irelevantné z hľadiska udelenia azylu v zmysle § 8, ako najvyššej formy medzinárodnej ochrany.

24. K neposkytnutiu doplnkovej ochrany podľa § 13c ods. 1 písm. a) a § 20 ods. 4 zákona o azyle uviedol, že vzhľadom na to, že v prípade menovaného neboli naplnené dôvody pre udelenie azylu na území SR, bolo potrebné tiež posúdiť, či spĺňa podmienky pre poskytnutie doplnkovej ochrany a či sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia v zmysle § 2 písm. f) ZoA, ktorým sa rozumie: I./ uloženie trestu smrti alebo jeho výkonu, II./ mučenie alebo neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trest, alebo III./ vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu.

25. K možnosti I./ uviedol, že z dostupných informačných zdrojov je evidentné, že Maroko má síce v trestnom zákonníku ponechaný aj trest smrti, ktorý hrozí za určité veľmi závažné trestné činy, avšak menovaný sa nedopustil žiadneho trestného činu, za ktorý by mu takýto trest hrozil, ani nevyvíjal žiadnu takú aktivitu, ktorá by viedla oficiálne marocké orgány k vyneseniu takéhoto trestu.

Ohľadne možnosti II./ uviedol, že počas pobytu v krajine pôvodu menovaný nikdy nečelil mučeniu, krutému alebo neľudskému zaobchádzaniu, nebol v minulosti väznený, zatknutý, zadržaný, ani trestne stíhaný, nemal problémy s políciou, úradmi, ani inými štátnymi orgánmi, či neštátnymi zložkami. Preto ani nie je objektívne sa domnievať, že by tomu tak mohlo byť v prípade jeho návratu do Maroka, a to ani v súvislosti s jeho odchodom z Maroka. Ústava Maroka zabezpečuje svojim občanom právo vnútroštátneho cestovania, vycestovania a tiež návratu do krajiny. Na základe uvedenej skutočnosti vylúčil, že by menovaný v prípade návratu čelil trestu, ktorý by mohol byť spojený s prípadným neľudským zaobchádzaním a preto dospel k záveru, že ani táto forma vážneho bezprávia menovanému nehrozí. Pokiaľ ide o III./ formu vážneho bezprávia, teda vážneho a individuálneho ohrozenia života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného, alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu konštatoval, že ani táto v prípade návratu menovaného do Maroka neprihádza do úvahy. Maroko je z bezpečnostného hľadiska krajinou dlhodobo stabilizovanou, neprebíha tu žiaden vnútroštátny konflikt takého charakteru, že by pre menovaného v prípade návratu predstavoval individuálnu hrozbu vážneho bezprávia.

26. V ďalej časti sa zaoberal dôvodmi neudelenia azylu na účel zlúčenia rodiny podľa § 13 ods. 1 písm. b) a § 20 ods. 5 ZoA a neposkytnutia doplnkovej ochrany na účel zlúčenia rodiny podľa § 13c ods. 1 písm. b) a § 20 ods. 5 ZoA.

27. Takisto poukázal na to, že poručník vo svojom stanovisku taktiež poukázal na skutočnosť, že menovaný sa pokladá za maloletého žiadateľa bez sprievodu a preto patrí do najzraniteľnejšej skupiny žiadateľov o azyl. Z usmernenia UNHCR vo vzťahu k maloletým žiadateľom o azyl vyplýva, že pri posudzovaní žiadosti musí byť zohľadnený najlepší záujem dieťaťa, pričom sa posudzuje aj perspektíva dieťaťa. Je potrebné brať na zreteľ, že sa jedná o maloletú osobu, na ktorú sa vzťahuje Dohovor o právach dieťaťa. K danému žalovaný uviedol, že počas celého azylového konania pristupoval k maloletému bez sprievodu ako k zraniteľnej osobe. Skutočnosť, že sa jedná o zraniteľnú osobu však sama o sebe nie je dôvodom na udelenie medzinárodnej ochrany. V prípade takýchto žiadateľov sa počas konania zohľadňujú ich osobitné potreby a dodržiava sa osobitný prístup v konaní, čo v konečnom dôsledku migračný úrad, aj v prípade maloletého žiadateľa, rešpektoval. Pokiaľ ide o Dohovor, tento má síce prednosť pred zákonom, avšak tým, že maloletému nebol udelený azyl, neboli porušené jednotlivé články Dohovoru. Ako je vyššie uvedené, od zadržania je maloletý umiestnený v Centre a súdom mu bol ustanovený poručník, ktorý koná v jeho najlepšom záujme. Všetky úkony, spojené s azylovou procedúrou, tiež prebiehali v Centre. Na území SR chodí do školy, čím má zabezpečený prístup ku vzdelaniu a v prípade potreby má zabezpečenú aj primeranú zdravotnú starostlivosť. Taktiež má garantované právo na slobodu myslenia, svedomia a náboženského vyznania. V zariadení má priestor na oddych a voľný čas, ktorý môže využívať na voľno-časové aktivity, zodpovedajúce jeho veku a ako maloletý cudzinec bez sprievodu má právo zotrvať na území SR minimálne do dosiahnutia plnoletosti. V každom prípade zo žiadneho ustanovenia Dohovoru, ani zákona o azyle, nevyplýva, že by každému takémuto žiadateľovi o azyl mala byť automaticky udelená medzinárodná ochrana. Azyl, ako špecifická

forma medzinárodnej ochrany, sa poskytne len tej fyzickej osobe, ktorá spĺňa zákonom stanovené podmienky, ktoré v prípade maloletého žiadateľa splnené neboli. Zákon o azyle nie je vykonávacím predpisom Dohovoru. Preto nie je možné dovolávať sa ustanovení Dohovoru prostredníctvom zákona o azyle. Znamenalo by to rozšírenie pojmu utečenec, ktorý je v medzinárodných dokumentoch presne definovaný.

28. K udeleniu azylu z humanitných dôvodov menovanému, ktoré navrhol jeho poručník z dôvodu jeho maloletosti, dodal, že v priebehu konania sa zaoberal aj posúdením možnosti udelenia azylu podľa § 9 zákona o azyle. Na udelenie azylu z humanitných dôvodov neexistuje právny nárok a podmienky na udelenie azylu z humanitných dôvodov nie sú zákonom presne definované. Nariadenie ministra vnútra SR č. 34 z 21.2.2014 v znení nariadenia ministra vnútra č. 127 z 11.8.2022 o postupe migračného úradu a útvarov policajného zboru pri vykonávaní zákona o azyle (ďalej len „Nariadenie“) v čl. 13 definuje, že za humanitné dôvody, na základe ktorých môže migračný úrad udeliť azyl, ak žiadateľ nespĺňa podmienky na udelenie azylu z dôvodu prenasledovania, na poskytnutie doplnkovej ochrany z dôvodu vážneho bezprávia, na udelenie azylu na účel zlúčenia rodiny, ani na poskytnutie doplnkovej ochrany na účel zlúčenia rodiny, sa považujú najmä prípady neúspešných žiadateľov z radov prestarnutých, traumatizovaných alebo ťažko chorých osôb, ktorých návrat do krajiny pôvodu by mohol predstavovať značné fyzické alebo psychické útrapy, prípadne až smrť. Konštatoval, že menovaný nespadá ani pod jeden z prípadov humanitných dôvodov, ako sú indikované v Nariadení. Zdôraznil, že správny orgán nemá problém s využívaním tohto inštitútu v odôvodnených prípadoch, za ktorý však nepovažuje prípad maloletého žiadateľa. Poukazoval na rozhodovacia prax Najvyššieho súdu SR (rozsudok sp. zn. 10Sžak/11/2020 zo dňa 18.11.2020 a rozsudok sp. zn. 1Sžak/9/2020 zo dňa 27.10.2020). Vzhľadom na to, že ani v prípade tejto žiadosti o azyl menovaný nespadá ani pod jeden z prípadov humanitných dôvodov, ako sú uvedené v Nariadení a vzhľadom na vyššie uvedené odôvodnenie nepovažoval prípad žiadateľa za taký, ktorý by zakladal dôvod na udelenie azylu z humanitných dôvodov podľa § 9 zákona o azyle.

29. Žalobca v replike zo dňa 23.11.2022 uviedol, že sa oboznámil s vyjadrením žalovaného k podanej správnej žalobe a na podanej správnej žalobe trvá v celom rozsahu.

30. Krajský súd v Košiciach, ako správny súd, v konaní o žalobe vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia (§ 206 a nasl. SSP) preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie podľa procesných podmienok uvedených v § 206 - § 220 SSP, oboznámil sa s obsahom administratívneho spisu žalovaného a preskúmal tak napadnuté rozhodnutie a obsah administratívneho konania, ktoré predchádzalo jeho vydaniu v právnych medziach podanej žaloby (§ 182 ods. 1 písm. e/ SSP s použitím § 206 ods. 6 SSP), ako aj podľa stavu veci v čase vyhlásenia rozhodnutia správneho súdu (§ 206 ods. 4 SSP) a dospel k záveru, že správna žaloba nie je dôvodná.

31. Podľa § 2 písm. d) zákona o azyle, Prenasledovaním sa rozumie závažné alebo opakované konanie spôsobujúce vážne porušovanie základných ľudských práv alebo súbeh rôznych opatrení, ktorý postihuje jednotlivca podobným spôsobom, ktoré spočíva najmä v

1. použitím fyzického alebo psychického násillia vrátane sexuálneho násillia,
2. zákonných, správnych, policajných alebo súdnych opatreniach, ktoré sú diskriminačné alebo sú vykonávané diskriminačným spôsobom,
3. odmietnutí súdnej ochrany, ktoré vedie k neprimeranému alebo diskriminačnému potrestaniu,
4. neprimeranom alebo diskriminačnom trestnom stíhaní alebo treste,
5. trestnom stíhaní alebo treste za odmietnutie výkonu vojenskej služby v čase konfliktu, ak by výkon vojenskej služby zahŕňal trestné činy alebo činy uvedené v § 13 ods. 2,
6. konaní namierenom proti osobám určitého pohlavia alebo proti deťom.

32. Podľa § 2 písm. e) zákona o azyle, Na účely tohto zákona sa rozumie pôvodcom prenasledovania alebo vážneho bezprávia

1. štát,
2. politické strany alebo politické hnutia alebo organizácie, ktoré ovládajú štát alebo podstatnú časť jeho územia, alebo
3. neštátni pôvodcovia, ak možno preukázať, že subjekty uvedené v 1. a 2. bode nie sú schopné alebo ochotné poskytnúť ochranu pred prenasledovaním alebo vážnym bezpráviem.

33. Podľa § 2 písm. f) zákona o azyle, Na účely tohto zákona sa rozumie vážnym bezpráviom
1. uloženie trestu smrti alebo jeho výkon,
 2. mučenie alebo neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trest, alebo
 3. vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu.
34. Podľa § 8 písm. a) a b) zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o azyle“), Ministerstvo udelí azyl žiadateľovi, ktorý
- a) má v krajine pôvodu opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu, alebo
 - b) je v krajine pôvodu prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd.
35. Podľa § 9 zákona o azyle, Ministerstvo môže udeliť azyl z humanitných dôvodov, aj keď sa v konaní nezistia dôvody podľa § 8.
36. Podľa § 13 ods. 1 zákona o azyle, Ministerstvo neudelí azyl žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 8 alebo § 10.
37. Podľa § 13a zákona o azyle, Ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ktorému neudelilo azyl, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.
38. Podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle, Ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu; to neplatí, ak sa rozhodne o neudelení azylu a cudzinec už má poskytnutú doplnkovú ochranu podľa § 13a alebo udelený azyl.
39. Ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b zákona o azyle.
40. Podľa § 19a ods. 1 písm. c) zákona o azyle (Posúdenie žiadosti o udelenie azylu), Ministerstvo posúdi každú žiadosť o udelenie azylu jednotlivo a zohľadní pritom
- c) postavenie a osobné pomery žiadateľa vrátane jeho pôvodu, pohlavia a veku.
41. Podľa článku 3 bod 1 Dohovoru o právach dieťaťa, Záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.
42. Pokiaľ sa týka súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia, správny súd právne uzatvára:
43. Predmetom súdneho prieskumu bolo rozhodnutie žalovaného ČAS: MU-PO-137-15/2022-Ž zo dňa 09.09.2022, ktorým žalovaný rozhodol v zmysle zákona o azyle tak, že žalobcovi vo výroku:
1. podľa § 13 ods. 1 písm. a) zákona o azyle neudelil azyl,
 2. podľa § 13c ods. 1 písm. a) a § 20 ods. 4 zákona o azyle neposkytol doplnkovú ochranu,
 3. podľa § 13 ods. 1 písm. b) a § 20 ods. 5 zákona o azyle neudelil azyl na účel zlúčenia rodiny,
 4. podľa § 13c ods. 1 písm. b) a § 20 ods. 5 zákona o azyle neposkytol doplnkovú ochranu na účel zlúčenia rodiny.
44. Podanou správnu žalobou sa žalobca domáhal zrušenia výroku I./ a II./ napadnutého rozhodnutia. Žalobca prostredníctvom súdom ustanoveného poručníka dňa 17.03.2022 požiadal o udelenie azylu alebo o poskytnutie doplnkovej ochrany na území SR z dôvodu obavy o jeho život pred osobami, ktoré pôsobia ako mafiánsky spolok v krajine jeho pôvodu.
45. Zástupca žalobcu v správnej žalobe zhrnul, že v danom prípade ide o maloletého žiadateľa, ktorému v krajine pôvodu zmizol jeho otec, biologická matka umrela ešte v jeho útlom veku a nevlastná matka žalobcu sa voči nemu dopúšťala domáceho násillia, pričom aj nevlastný brat žalobcu zomrel násilnou smrťou a jemu samému bolo vyhrážané zo strany zločineckej skupiny MOKRO. Preto v jeho prípade existujú dôvody pre udelenie azylu. V prípade návratu žalobcu do krajiny pôvodu rovnako môže byť aj

reálne ohrozená jeho osobná bezpečnosť. Vnútroštátna ochrana zo strany marockých orgánov nie je dostatočná, nakoľko väzby zločineckých sietí siahajú aj do jej radov. Žalobca sa reálne obáva o svoj život, keďže mafiánska skupina MOKRO sa vyhráza aj jemu.

46. Zo samotnej podstaty azylového práva vyplýva, že sa jedná o špecifický právny inštitút, na základe ktorého sa poskytne adekvátne ochrana len tej fyzickej osobe, ktorá spĺňa zákonom vymedzené podmienky. V súlade so stanoviskom Ženevského dohovoru z roku 1951 o právnom postavení utečencov za prenasledovanie môžu byť považované také znášané alebo obávané akty, ktoré musia byť dostatočne závažné svojím charakterom alebo opakovaním sa. Musia pritom preukázateľne brániť osobe, ktorá ich znáša, ďalej žiť vo svojej krajine pôvodu a tiež musia vychádzať zo skutočností uvedených v článku 1A Ženevského dohovoru.

47. Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t. j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

48. K výroku o neudelení azylu žalobcovi správny súd konštatuje, že predpokladom udelenia azylu podľa § 8 zákona o azyle je existencia opodstatnených obáv z prenasledovania z dôvodov uvedených v tomto ustanovení. K naplneniu a preukázaniu konania, ktoré zákon o azyle definuje ako prenasledovanie (§ 2 písm. d/), okrem všeobecných predpokladov (objektívna situácia) musí pristúpiť aj individuálne konanie subjektov smerujúce voči konkrétnej osobe - žalobcovi. V prejednávanvej veci však faktor prenasledovania alebo jeho hrozby nebol naplnený. Iba za predpokladu naplnenia týchto predpokladov môže dôjsť k splneniu ďalšej podmienky udelenia azylu, teda opodstatnenosti prezentovaných obáv, čo v danom individuálnom prípade nebolo preukázané. Žalovaný sa vo svojom rozhodnutí podrobne zaoberal dôvodmi žiadosti žalobcu o udelenie azylu. Tieto skutočnosti potom vyhodnotil z hľadiska kritérií uvedených v zákone o azyle a Ženevského dohovoru o právnom postavení utečencov z roku 1951. Z uvedených dôvodov po právnej stránke neboli splnené predpoklady udelenia azylu žalobcovi v zmysle zákona o azyle.

49. Možno preto zhrnúť, že v preskúmanom rozhodnutí žalovaný náležite svojou správnu úvahou objasnil, prečo v prípade žalobcu nie sú splnené podmienky pre udelenie azylu v zmysle § 8 zákona o azyle. V prípade žalobcu, ako vyplýva z vykonaného dokazovania, teda nebola preukázaná opodstatnenosť jeho obáv z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine. Navyše, z jeho výpovede vyplýva, že v krajine pôvodu nečelil absolútne žiadnym problémom zo strany štátu alebo nešťátnych pôvodcov, ktoré by mohlo byť považované za prenasledovanie v zmysle § 2 písm. d) zákona o azyle. V prípade žalobcu neboli preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z dôvodov uvedených v § 8 zákona o azyle, keďže objektívne nebol vystavený žiadnemu prenasledovaniu zo strany štátu, respektíve zo strany nešťátnych pôvodcov, v zmysle zákona o azyle, ani Ženevskej konvencie.

50. Teda možno konštatovať, že v prípade žalobcu neboli preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine. S danými závermi žalovaného sa správny súd v celom rozsahu stotožňuje. Rovnako je zrejme z akých dôkazných prostriedkov žalovaný pri svojom rozhodovaní vychádzal, pričom súd dospel k záveru, že žalovaný riadne vyhodnotil dokazovanie, ktoré vyústilo v riadne zistený skutkový stav, z ktorého žalovaný vychádzal pri svojom rozhodovaní o tom, či u žalobcu existujú dôvody pre udelenie azylu podľa § 8 a § 10 ZoA.

51. Pokiaľ sa týka námietky neposkytnutia doplnkovej ochrany, správny súd poukazuje na to, že v prípade žalobcu nikdy nebolo proti nemu vedené trestné konanie, nebol väznený, zatknutý alebo zadržaný. V krajine pôvodu nevykonával žiadnu takú činnosť, za ktorú by mu v prípade návratu do krajiny pôvodu hrozilo vážne bezprávie v podobe uloženia trestu smrti alebo jeho výkonu. Rovnako z jeho výpovede vyplynulo, že v minulosti nebol v krajine pôvodu vystavený mučeniu, neľudskému, či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu. Nevykonával žiadnu takú činnosť, ktorá by v prípade návratu

do krajiny pôvodu viedla oficiálne štátne orgány k neprimeraným opatreniam voči jeho osobe. Takisto nebude v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnemu, vážnemu a individuálnemu ohrozeniu na živote alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu.

52. Teda aj pokiaľ sa týka poskytnutia doplnkovej ochrany možno zhrnúť, že takisto nič nenasvedčuje tomu, žeby jeho možná obava z návratu do krajiny pôvodu bola opodstatnená, nakoľko neexistujú žiadne dôvody domnievať sa, že by v prípade jeho návratu do krajiny pôvodu bol vystavený reálnej hrozbe vážne bezprávia tak, ako ju definuje zákon o azyle. Žalovaný jasne a zrozumiteľne, s uvedením jasných dôvodov, vysvetlil prečo v jeho v prípade neprichádza do úvahy poskytnutie doplnkovej ochrany v zmysle § 13a ZoA.

53. V preskúvanom prípade žalobca poukazoval na potrebu dodržiavania Dohovoru o právach dieťaťa, ktorý má prednosť pred zákonmi SR s tým, že má byť sledovaný najlepší záujem dieťaťa, ktorým má byť zabezpečenie aj lepšie rozvoja dieťaťa. Správny súd konštatuje, že v čase jeho rozhodovania je už žalobca plnoletou osobou, keďže dňa 25.12.2022 dovŕšil plnoletosť. Avšak, aj keď je plnoletý, je ešte blízko veku dieťaťa a súd ma za to, že je potrebné na dané prihliadať. Správny súd má zato, že zo strany správneho orgánu bol daný prístup vo vzťahu k žalobcovi zachovaný. Boli dodržané všetky jeho procesné práva s prihliadnutím na tú skutočnosť, že išlo o maloletého žiadateľa o udelenie azylu. V prvom rade bezodkladne po jeho zadržaní mu bol príslušným súdom ustanovený poručník, ktorý ho zastupoval v konaní pred správnym orgánom a zabezpečoval aj ďalšie potreby maloletého. Takisto mu bol zabezpečený prístup ku vzdelaniu, ako aj zdravotnej starostlivosti. Je však potrebné zdôrazniť, že samotná skutočnosť, že ide o maloletého žiadateľa o azyl (v čase podania žiadosti) a v zmysle ponímania zákona o azyle aj o zraniteľnú osobu, tak dané skutočnosti samé o sebe nezakladajú, či už v zmysle zákona o azyle, respektíve Dohovoru o právach dieťaťa, automatické udelenie azylu bez splnia podmienok uvedených v § 8 a následne zákona o azyle, respektíve § 13a ZoA. Pokiaľ však ide o skutočnosti tvrdené žalobcom a ktoré mu bránia v návrate do krajiny pôvodu, možno tieto zohľadniť pri inom posudzovaní prípadu žalobcu a mohli by byť tieto zohľadnené v prípade posudzovania prekážok jeho administratívneho vyhostenia v zmysle § 81 zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov.

54. Žalobca rovnako namietal neudelenie azylu z humanitných dôvodov podľa § 9 ZoA, keďže bol ako maloletý vystavený traumatizovaniu vo forme domáceho násillia a ktorého sa na ňom dopúšťala jeho nevlastná matka, pričom išlo o závažné konanie nesúce prvky až trestnoprávneho konania.

55. Vlastné rozhodnutie udeliť, či neudeliť, azyl z humanitných dôvodov podľa § 9 ZoA, je vecou voľnej správnej úvahy žalovaného a vo vzťahu k výsledku tohto rozhodnutia nie je prieskum súdu možný (1SŽa/34/2008 z 13.01.2009), pričom súd preskúmava úvahu správneho orgánu len v tom smere, či nevybočila z medzí a hľadísk stanovených zákonom, či je v súlade s pravidlami logického myslenia a či podklady pre takýto úsudok boli zistené úplne a riadnym procesným postupom. Pokiaľ by žalovaný nepovažoval dôvody účastníka konania pre udelenie azylu za takú subjektívnu okolnosť, ktorá by zakladala sama o sebe dôvod pre udelenie azylu z humanitných dôvodov, pričom túto úvahu uviedol v odôvodnení svojho rozhodnutia, nie je možné považovať uvedenú námietku za dôvodnú.

56. Správny súd poukazuje na rozsudok NS SR sp. zn. 1SŽa/17/2008 zo dňa 19.08.2008, v zmysle ktorého „problémy so súkromnými osobami nemôžu byť dôvodom pre udelenie azylu, pokiaľ politický systém v krajine dáva občanom možnosť domáhať sa ochrany svojich práv pred štátnymi orgánmi“. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že štátne orgány v Maroku zabezpečujú ochranu svojich občanov aj pokiaľ sa týka vyšetrovania a potierania trestnej činnosti. Žalobca v prípade vraždy nevlastného brata a vyhrážok voči jeho osobe sa domáhal ochrany prostredníctvom polície. V konaní nebolo objektívne preukázané, že by mu zo strany štátnych orgánov bolo odopreté právo domáhať sa ochrany svojich práv.

57. Rovnako Najvyšší súd SR v rozsudku sp. zn. 1SŽak/9/2020 zo dňa 27.10.2020 v otázke posudzovania maloletého žiadateľa o azyl bez sprievodu ohľadne poskytnutia azylu z humanitných dôvodov uviedol, že „...nenárokovateľnosť azylu z humanitných dôvodov a široké správne uváženie obmedzujúce prípadný súdny prieskum súvisí so skutočnosťou, že túto formu medzinárodnej ochrany je možné udeliť z dôvodov, ktoré zákon o azyle zastrešuje pod jednotným pojmom ako humanitné, pričom bližšie neupravuje, ktoré skutočnosti chápe ako humanitné dôvody. Zo zaužívanej praxe migračného úradu vyplýva určitý príkladný výpočet skupín žiadateľov, ako sú uvedené v Nariadení, ktorým možno

udelieť azyl z humanitných dôvodov. Nakoľko ani v preskúvanom prípade maloletý žiadateľ nespadal ani pod jeden z prípadov humanitných dôvodov a jeho dôvody o azyl správny orgán nepovažoval za takú okolnosť, ktorá by sama o sebe zakladala dôvod pre udelenie azylu z humanitných dôvodov, pričom túto úvahu migračný úrad uviedol v odôvodnení svojho rozhodnutia, najvyšší súd považoval námietku žiadateľa o nesprávnosti záverov, týkajúcich sa neudelenia azylu z humanitných dôvodov za nedôvodnú.“

58. V odôvodnení preskúvaného rozhodnutia žalovaný k otázke udelenia humanitného azylu okrem iného uviedol, že maloletý žiadateľ nespadá ani pod jeden z prípadov humanitných dôvodov ako sú identifikované v Nariadení (Nariadenie ministra vnútra SR č. 34 z 21.02.2014 v znení Nariadenia ministra vnútra č. 127 z 11.08.2022 o postupe Migračného úradu a útvarov policajného zboru pri vykonávaní zákona o azyle, konkrétne článok 13). Z jeho výpovede je evidentné, že tento nemá žiadne zdravotné problémy, ani iné dôvody osobitného zreteľa, ktoré by nasvedčovali prípadnej traume alebo ohrozeniu života v prípade jeho návratu do krajiny pôvodu. A ani tvrdenému domácejmu násiliu, ktorého sa na žalobcovi dopúšťala jeho vlastná matka, nemožno prisúdiť takú relevanciu, ktorá by znamenala možnosť priznania mu medzinárodnej ochrany z humanitárnych dôvodov. Samotný žalovaný ani nespochybňoval skutočnosti tvrdené žalobcom a nevyhodnotil ho ako nedôveryhodnú osobu. Zo strany správneho orgánu nebol teda porušený princíp azylového práva - „benefit of doubt“ (v prípade pochybností v prospech žiadateľa) tvrdý v žalobe.

59. Správny súd má za to, že žalovaný náležite vo svojom rozhodnutí odôvodnil, prečo nepristúpil v prípade žalobcu k udeleniu azylu z humanitných dôvodov podľa § 9 ZoA. Rovnako ani táto jeho správna úvaha ohľadne neudelenia azylu z humanitných dôvodov nevybočila z medzí a hľadísk stanovených zákonom.

60. Vzhľadom na vyššie uvedené správny súd dospel k záveru, že správny orgán dostatočne zistil skutkový stav veci a vysporiadal sa so všetkými skutočnosťami, ktoré sú pre rozhodnutie dôležité. Z vykonaného dokazovania vyvodil právny záver, ktorý má oporu vo vykonanom dokazovaní. Žalovaný teda postupoval správne, v súlade so zákonom o azyle, keď podľa ustanovenia § 13 ods. 1 zákona o azyle žalobcovi azyl neudelil a neposkytol mu doplnkovú ochranu podľa § 13c ods. 1 písm. a) a § 20 ods. 4 zákona o azyle.

61. Preto súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia správnu žalobu podľa § 219 Správneho súdneho poriadku zamietol, majúc zato, že táto, vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, nie je dôvodná. V prípade žalobcu neboli preukázané dôvody pre udelenie azylu podľa § 8, § 9 zákona o azyle, ani poskytnutia doplnkovej ochrany podľa § 13a a § 13b zákona o azyle.

62. O trovách konania súd rozhodol podľa § 167 Správneho súdneho poriadku tak, že nepriznal ich náhradu účastníkom konania, nakoľko žalobca nebol v konaní úspešný a žalovanému právo na náhradu trov konania nepatrí.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť, ktorá sa podáva na Krajskom súde v Košiciach v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia krajského súdu.

V kasačnej sťažnosti sa uvedú všeobecné náležitosti podania podľa § 57 Správneho súdneho poriadku to znamená, ktorému správne súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania. Ďalej sa v kasačnej sťažnosti musí uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body") a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správne súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Správny súd na

dodatočné doručenie podania nevyzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Kasačnú sťažnosť možno podľa § 440 ods. 1 Správneho súdneho poriadku odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v § 440 odsek 1 písm. g) až i) Správneho súdneho poriadku sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred krajským súdom.

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.